

Sygn. akt: III U 565/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 sierpnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. do SO Monika Obrębska
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Bednarek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 sierpnia 2013 r. w O.

sprawy z odwołania J. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy

na skutek odwołania J. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

z dnia 15.06.2012r. **znak** (...)

orzeka:

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje J. W. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy na okres od 01.06.2012r. do 31.05.2014r.;
- stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15.06.2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił J. W. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

J. W. w dniu 02.07.2012r. wniósł odwołanie od tej decyzji motywując je tym, że nie zgadza się z orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS. Odwołujący wywodził, że przebywa pod stałą opieką lekarza ortopedy a jego stan zdrowia nie pozwala mu na podjęcie jakiegokolwiek pracy. Wskazując na powyższe wniósł o przeprowadzenie ponownych badań lekarskich.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie podnosząc, że zgodnie z ustaleniami lekarza orzecznika jak i Komisji Lekarskiej ZUS odwołujący się nie został uznany za niezdolnego do pracy, co było podstawą wydania decyzji odmawiającej mu przyznania prawa do renty.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ostrołęce ustalił następujący stan faktyczny:

J. W. był zatrudniony na stanowisku pracownika budowlanego w Przedsiębiorstwie Budowlanym (...)G., (...) Spółka Jawna z siedzibą w L.w okresie od 15.09.1992r. do 30.06.2006r. W dniu 24.03.2005r. uległ wypadkowi przy pracy, wskutek którego doznał złamania obu kości piętowych, złamania kręgow L2i L4 oraz złamania kości biodrowej prawej, w związku z czym przez okres 182 dni pobierał zasiłek chorobowy, a następnie miał przyznane na okres od 22.09.2005r. do 16.09.2006r. świadczenie rehabilitacyjne.

W dniu 18.09.2006r. odwołujący złożył do ZUS wnioski o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. Decyzją z dnia 9.01.2007r. ZUS przyznał J. W. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy na okres od 17.09.2006r. do 30.11.2007r.

Po przeprowadzeniu kolejnego badania ubezpieczonego przez lekarza orzecznika ZUS, organ rentowy decyzją z dnia 8.11.2007r. przyznał J. W. prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy na okres od 16.10.2007r. do 28.02.2008r. Prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy zostało odwołującemu wydłużone do dnia 28.02.2009r. na podstawie decyzji ZUS z dnia 4.03.2008r.

Następnie w dniu 27.04.2009r. ZUS wydał decyzję, mocą której ponownie ustalił odwołującemu uprawnienia do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy na okres od 1.03.2009r. do 30.04.2010r. Następnie uprawnienia do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy zostało dla odwołującego wydłużone do dnia 31.05.2012r. na podstawie decyzji ZUS z dnia 28.05.2010r.

W dniu 23.04.2012r. odwołujący zwrócił się do ZUS z kolejnym wnioskiem o ustalenie jego uprawnień do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy na dalszy okres. Decyzją z dnia 15.06.2012r. ZUS odmówił odwołującemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. Podstawą wydania tej decyzji było orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 12.06.2012r., która orzekła, że odwołujący nie jest aktualnie niezdolny do pracy.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ostrołęce zważył, co następuje:

Odwołanie J. W. jest zasadne i jako takie podlega uwzględnieniu.

Zgodnie z art. 6 ust 1 pkt. 6 i art. 17 ustawy z dnia 20 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U 2009 nr 167, poz. 1322 z późn. zm) ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy przysługują renta z tytułu niezdolności do pracy.

Stosownie do treści art. 17 ust. 4 cyt. wyżej ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, spowodowanej wypadkiem przy pracy, które ustało z powodu ustąpienia niezdolności do pracy, przywraca się w razie ponownego powstania tej niezdolności bez względu na okres, jak upłynął od ustania prawa do renty.

Definicję osoby niezdolnej do pracy zawiera art. 12 ust 1-3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U nr 39 poz. 353 z późn. zm.) który stwierdza, że jest nią osoba, która całkowicie lub częściową utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, natomiast częściową niezdolna do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji.

W świetle powyższych przepisów skuteczność odwołania J. W. uzależniona było od ustalenia przez Sąd czy odwołujący jest osobą niezdolną do pracy i czy niezdolność ta pozostaje w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 24.03.2005r.

W celu ustalenia powyższych okoliczności Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu ortopedii i neurologii, jako właściwych ze względu na schorzenia odwołującego. Biegli po przeprowadzeniu oględzin odwołującego i zapoznaniu się z dokumentacją medyczną, rozpoznali u niego stan po złamaniu kompresyjnym trzonów L2 i L4 bez zespołu neurologicznego i istotnego upośledzenia funkcji narządu ruchu, stan po wieloodłamowym złamaniu obu kości piętowych leczone operacyjnie, wygojone złamanie przez panewkowe kości biodrowej prawej oraz dyskretne uszkodzenie nerwu strzałkowego prawego. Biegli uznali, że powyższe schorzenia oraz stopień ich zawansowania nie powodują u odwołującego aktualnie niezdolności do wykonywania pracy zarobkowej. Biegli wskazali, że schorzenia odwołującego wymagają jedynie systematycznego leczenia oraz okresowej rehabilitacji. Brak patologicznych objawów neurologicznych, zaników mięśniowych, osłabienia siły mięśniowej oraz istotnego ograniczenia ruchomości w obrębie kończyn górnych i dolnych nie dają, zdaniem biegłych, podstaw do orzeczenia u J. W. niezdolności do pracy. Zdaniem biegłych odwołujący dobrze zaadaptował się do ubytku czynnościowego kończyn dolnych, spowodowanym przebytymi złamaniami kończyn dolnych i może pracować w wyuczonym zawodzie.

Do powyższej opinii biegłych ZUS nie wniósł żadnych uwag, natomiast odwołujący na rozprawie przed Sądem w dniu 14.12.2012r. przesłuchiwany w charakterze strony wyraźnie podkreślił, że nie zgadza się z opinią biegłych. Podał, że rentę wypadkową pobierał nieprzerwanie od 2007r. Podniósł, że stan jego zdrowia pogarsza się. Całe życie pracował jako pracownik fizyczny na budowach. Jego zdaniem nie jest w stanie wykonywać tej pracy. Dodał, że lekarz ortopeda, u którego się leczy, kategorycznie oświadczył mu, iż nie wypisze mu zaświadczenia o zdolności do pracy. Wskazując na powyższe odwołujący wniósł o powołanie nowego zespołu biegłych z zakresu ortopedii i neurologii.

Sąd postanowił uwzględnić powyższy wniosek i dopuścić dowód z opinii innego zespołu biegłych z zakresu ortopedii i neurologii.

Po przeprowadzeniu oględzin odwołującego i zapoznaniu się z dokumentacją medyczną drugi zespół biegłych w składzie ortopeda i neurolog rozpoznali u odwołującego schorzenia w postaci zagojonego złamania trzonów L2i L4 z miernym ograniczeniem funkcji, zagojone złamanie kości piętowych wraz ze zniekształceniem i zmianami zwyrodnionymi, z ograniczeniem funkcji prawej stopy miernego stopnia, zagojone złamanie miednicy bez następstw oraz zniekształcenia palców II i III prawej dłoni z zadowalającą funkcją kończyny. Biegli uwzględniając powyższe schorzenia stwierdzili, że odwołujący jest częściowo niezdolny do pracy na okres 2 lat od chwili wstrzymania poprzedniego świadczenia rentowego z tytułu niezdolności do pracy (tj. od dnia 1.06.2012r.). Ponadto biegli stwierdzili, że niezdolność ta pozostaje w związku z wypadkiem przy pracy, jakiemu uległ odwołujący w dniu 24.03.2005r. Biegli podkreślili, że badaniem przedmiotowym stwierdzili u odwołującego istotne ograniczenie ruchomości kręgosłupa lędźwiowego, istotne ograniczenie ruchomości prawej stopy, w mniejszym stopniu stopy lewej, będących następstwem doznanych podczas wypadku w pracy urazów. Zdjęcia rtg wykazały zmiany zwyrodnieniowe lub ankylozę stawów skokowego górnego i podskokowego. Odwołujący ma trudności z pochylaniem się oraz chodzeniem po nierównym podłożu. Przeciwwskazane są prace na wysokości, wymagające dużego wysiłku fizycznego a także dłuższego stania i chodzenia. Jednocześnie biegli sądowi uznali, że systematyczna rehabilitacja da dużą szansę na poprawę ruchomości stawu skokowego jak i kręgosłupa lędźwiowego.

Do powyższej opinii zastrzeżenia złożył Zakład Ubezpieczeń Społecznych, który w piśmie procesowym z dnia 4.04.2013r. podniósł, że opis badania przedmiotowego przeprowadzonego przez biegłych nie uzasadnia przyjęcia u odwołującego częściowej niezdolności do pracy. Organ rentowy zgodził się, że odwołujący ma niewątpliwie niepełnosprawność, jednak nie ma wyuczonego zawodu, pracował jako robotnik budowlany i powinien być w związku z tym rozpatrywany na ogólnym rynku pracy. Wskazując na powyższe ZUS wniósł o powołanie nowych biegłych z zakresu ortopedii i neurologii.

Sąd mając na uwadze, iż w niniejszej sprawie zostały wydane dwie sprzeczne ze sobą, w zakresie oceny zdolności odwołującego do pracy, opinie biegłych sądowych Sąd postanowił dopuścić dowód z opinii trzeciego zespołu biegłych sądowych z zakresu neurologii i ortopedii.

Biegli z trzeciego zespołu rozpoznali u J. W. wygojone z przemieszczeniem złamanie trzonu kręgu L2i L4, chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa L-S z upośledzeniem ruchomości i dodatkimi objawami korzeniowymi, artrozę obu stawów skokowych po przebyłym wieloodłamowym złamaniu kości piętowych, stan po przewlekłym złamaniu przez panewkowym kości biodrowej prawej, podejrzenie choroby zwyrodnieniowej biodra prawego, uszkodzenie nerwu strzałkowego prawego w wywiadzie oraz przykurcz palca II ręki prawej. Zdaniem biegłych schorzenia rozpoznane u odwołującego czynią go częściową niezdolnym do pracy na okres 2 lat od dnia 1.06.2012r. tj. od dnia wstrzymania poprzednio przyznanego świadczenia. Ponadto biegli zgodnie uznali, że niezdolność do pracy pozostaje w związku z wypadkiem odwołującego w dniu 24.03.2005r.

Zdaniem biegłych, po zastosowanym po wypadku przy pracy leczeniu pozostało u odwołującego dość znaczne przemieszczenie złamanych kości piętowych. W obrębie stawów skokowych rozwinęły się znaczne zmiany zwyrodnieniowe, powodując upośledzenie funkcji motorycznej. Funkcja ruchowa kręgosłupa L-S pozostaje upośledzona. Objawy korzeniowe obustronnie dodatnie przy kącie 50 – 60 °. Badaniem przedmiotowym stwierdzono ograniczenie ruchomości w stawie biodrowym prawym. Według biegłych powyższe schorzenia czynią J. W. częściowo niezdolnym do pracy. Biegli podkreślili też, że stan zdrowia badanego w przeciągu lat nie uległ poprawie.

Do powyższej opinii żadna ze stron nie wniosła żadnych zastrzeżeń. Organ rentowy w piśmie procesowym z dnia 27.06.2013r. podniósł, że opinię biegłych przyjmuje do wiadomości i nie wnosi do niej żadnych uwag.

Sąd w całości podzielił wywody i wnioski biegłych lekarzy sądowych zawartych w drugiej i trzeciej opinii. Opinie zostały wydane po przeprowadzeniu starannej analizy zebranej w sprawie dokumentacji medycznej, jak i po przeprowadzeniu wywiadu oraz badań odwołującego. Zarówno rozpoznane schorzenia, jak i wnioski znajdujące się w opinii biegłych są rzeczowe, spójne i logiczne. Nie bez znaczenia jest fakt, że biegli przy ocenie niezdolności do pracy odwołującego mieli na uwadze nie tylko występujące schorzenia ale także kwalifikacje zawodowe odwołującego. Opinie drugiego i trzeciego zespołu biegłych są ze sobą zbieżne, korespondują ze sobą. Pomimo, że stoją w opozycji z wnioskami pierwszego zespołu biegłych powołanych w przedmiotowej sprawie, Sąd mając na uwadze, ich kompleksowość oraz rzetelność uznał, opinie biegłych sądowy neurologa i ortopedy z dnia 5.01.2013r. (druga opinia) i z 27.04.2013r. (trzecia opinia) za w pełni wiarygodne i mogące stanowić podstawę rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie. Biegli w sposób przejrzysty i przekonujący wykazali, że odwołujący jest w dalszym ciągu częściowo niezdolny do pracy, nie mieli też żadnych wątpliwości, że niezdolność ta pozostaje w związku z wypadkiem przy pracy. Sąd miał również na uwadze to, iż żadna ze stron nie wniosła ostatecznie żadnych zastrzeżeń do ostatniej opinii biegłych neurologa i ortopedy.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd w oparciu o art. 477¹⁴ §2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał J. W. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy na okres od 1.06.2012r. do 31.05.2014r. , zgodnie z opiniami biegłych.

Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd był zobowiązany, przyznając odwołującej prawo do renty, do zamieszczenia z urzędu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego odnośnie do nieustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji tj. zarówno przyznającego prawo do świadczenia, jak też jego brak (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.04.2010 roku, II UK 330/09, LEX 604220). W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie brak było podstaw do obciążenia odpowiedzialnością organu rentowego za nieprzyznanie odwołującemu prawa do renty już na etapie postępowania przed ZUS. Kwestia oceny czy odwołujący jest w dalszym ciągu niezdolny do pracy nie była jednoznaczna i wymagała powołania aż trzech zespołów biegłych. Powyższe zdaniem Sądu uzasadnia przyjęcie braku odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania opinii. Z tych względów orzeczono jak w pkt. 2 wyroku.